

6.1. Kaarten & atlassen *(het CVP heeft betrekking op de Bijzondere Collecties)*

Geschiedenis

Kaarten en atlassen werden verzameld vanaf de stichting van de Universiteitsbibliotheek. Tot de vroegste collecties behoort de kaartencollectie van Isaac Vossius, aangekocht in 1690. Pas met het legaat van Johannes Tiberius Bodel Nijenhuis in 1872 was er sprake van een substantiële collectie kaarten en atlassen. Bodel Nijenhuis verzamelde met als doel bronnen voor de beoefening van de Nederlandse geschiedenis bijeen te brengen. Hij wenste dat zijn collectie bij elkaar bleef ‘ten nutte der wetenschap’. Bodel Nijenhuis geldt wereldwijd als één van de grootste particuliere kaartenverzamelaars aller tijden.

Na acquisitie van verschillende kleinere collecties, zoals de Japanse kaartencollectie (onderdeel van de Serurier Collectie (1881), de collectie van het uitgevershuis Van Keulen (1908) en de collectie van Cornelis Koeman (1990), verdubbelde het domein kaarten en atlassen. In 2013 werden daar de collectie van het Koninklijk Instituut voor de Tropen aan toegevoegd, in 2014 de collectie van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) en in 2021 de schenking van de particuliere collectie van John Steegh en Harrie Teunissen.

Positionering

De collectie kaarten en atlassen van de UBL staat in de top 4 van cartografische verzamelingen in Nederland, na het Nationaal Archief in Den Haag en met de universiteitsbibliotheken van Amsterdam (Allard Pierson) en Utrecht. De collectie is internationaal vermaard.

Collectieprofiel

De collectie bestaat uit ca. 160.000 kaartbladen, ca. 7.000 atlassen, ca. 25.000 topografische prenten en tekeningen. Zwaartepunten in de collectie en het huidige verzamelbeleid zijn Leidse cartografie, manuscriptkaarten, VOC- en WIC-kaarten, kaarten van (voormalige) Nederlandse koloniën, niet-Westerse cartografie waaronder Aziatische kaarten, Caribische kaarten, kaarten met gebruikssporen, geannoteerde kaarten, proefdrukken en fortificatieplattegronden.